

KRAJINSKO ARHITEKTURNA UREDITEV VSTOPA V POKOPALIŠČE KRANJ

STROKOVNE PODLAGE
ZA SPEMEMBE IN DOPOLNITVE OLN PLANINA JUG

naročnik: Hypo leasing, d.o.o.
izdelovalec: DOMPLAN d.d.

INŽENIRING

NEPREMIČNINE

URBANIZEM

ENERGETIKA

Transakcijski račun: 07000-0000552311, Identifikacijska številka za DDV: SI66384010, Vpis: Okrožno sodišče v Kranju - št. vložka 1/00189/00, Osnovni kapital: 637.126,52 €
Ni plačanih vložkov, Predsednik nadzornega sveta: Peter Kern

0	NASLOVNA STRAN
Pripravljaivec	Mestna občina Kranj
Investitor	Hypo leasing, d.o.o.
Akt	SPREMEMBE IN DOPOLNITVE OBČINSKEGA LOKACIJSKEGA NAČRTA PLANINA JUG
Vrsta dokumentacije	Strokovne podlage za OLN Planina jug
Objekt	Krajinsko arhitekturna ureditve vstopa v pokopališče Kranj
Načrtovalec	Domplan d.d. Bleiweisova 14
Odgovorni predstavnik	Direktorica: Vera ZEVNIK
Odgovorni vodja projekta	Tomo GLOBOČNIK , univ. dipl. inž. arh. specialist arhitekt urbanist ZAPS 0295 A
Odgovorni projektant	Mag. Petra KRAJNER , univ. dipl. inž. kraj. arh. ZAPS 1464 KA
Številka projekta	UD/431-82/10
Kraj in datum izdelave načrta	Kranj, marec 2011
Prostorski akt je sprejela	Občina Kranj Slovenski trg 1, 4000 Kranj župan: Mohor BOGATAJ

1 Sodelujoči

Gabrijela RIZNER, univ. dipl. inž. arh.

ZAPS 0051 A

Tomo GLOBOČNIK, univ. dipl. inž. arh.
specialist arhitekt urbanist

ZAPS 0295 A

Irena KRIŽAJ, univ. dipl. inž. arh.

ZAPS 1097 A

Valter PIVK, dipl. inž. geod.

Alenka JESENKO, inž. grad.

INŽENIRING

NEPREMIČNINE

URBANIZEM

ENERGETIKA

Transakcijski račun: 07000-0000552311, Identifikacijska številka za DDV: SI66384010, Vpis: Okrožno sodišče v Kranju - št. vložka 1/00189/00, Osnovni kapital: 637.126,52 €
Ni neplačanih vložkov, Predsednik nadzornega sveta: Peter Kern

KAZALO VSEBINE

A.	PREGLED POKOPALIŠČ V EVROPSKEM MERILU	4
1.	POKOPAVANJE IN DEDIŠČINA ČLOVEKA	5
2.	ZGODOVINSKA DEDIŠČINA EVROPE	5
3.	SLOVENIJA: PLEČNIKOVE ŽALE IN SODOBNO KRAJINSKO OBLIKOVANJE POKOPALIŠČA V NOVEM MESTU	10
B.	KRANJSKO MESTNO POKOPALIŠČE	12
4.	POKOPALIŠČE KRANJ	13
4.1.	SPLOŠNI PODATKI	13
4.2.	PODATKI MINISTRSTVA ZA KULTURO OZ ZAVODA ZA VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE OE KRANJ	15
5.	OBMOČJE PREDVIDENE UREDITVE Z NAČRTOM KRAJINSKE ARHITEKTURE	18
6.	IZBRANE MOŽNOSTI UREDITVE OB POKOPALIŠČU	19
C.	STANJE PROSTORA NA OŽJEM OBMOČJU OBDELAVE	22
7.	DOSTOPNI PODATKI O PREDVIDENI UREDITVI – TEKSTUALNI DEL	23
7.1.	PREDMET KRAJINSKO ARHITEKTURNE UREDITVE	23
7.2.	OBMOČJE OBDELAVE	23
7.3.	OPIS PROSTORSKE UREDITVE, KI JO NAKAZUJE VELJAVNI PROSTORSKI AKT	23
7.4.	RABA PROSTORA	24
7.4.1.	Prostorski akti	24
7.4.2.	Namenska raba	24
7.4.3.	Dejanska raba	24
7.5.	GOSPODARSKA JAVNA INFRASTRUKTURA	25
7.6.	VARSTVENI REŽIMI	25
7.7.	CONA POTRESNE OGROŽENOSTI	25
8.	PRIKAZ STANJA – GRAFIČNI DEL	26
D.	OCENA PREDVIDENEGA VPLIVA PROSTORSKE UREDITVE NA POKOPALIŠČE	27

9.	SPLOŠNE IN TEHNIČNE ZNAČILNOSTI OBJEKTOV, KI SE UMEŠČAJO OB POKOPALIŠČE.....	28
9.1.	CESTA	28
9.2.	KRAJINSKO ARHITEKTURNA UREDITEV	29
10.	OCENA PREDVIDENEGA VPLIVA UREDITVE NA POKOPALIŠČE .	30
10.1.	NARAVNE PRVINE KRAJINE	30
10.1.1.	Zrak in ozračje	31
10.1.2.	Tla, prst in matična osnova	31
10.1.3.	Voda, obvodna zemljišča in podzemne vode	31
10.1.4.	Rastlinstvo in živalstvo.....	32
10.2.	PROSTOR KOT NARAVNI VIR.....	32
10.3.	KOMPLEKSNE IN VAROVANE SESTAVINE KRAJINE	32
10.1.	USTVARJENE PRVINE KRAJINE	33
11.	POVZETEK IN NADALJNE DELO.....	34
E.	ZASNOVE PROJEKTHNIH REŠITEV	35
12.	TEKSTUALNI DEL.....	36
12.1.	OPIS PREDVIDENE UREDITVE	36
13.	GRAFIČNI DEL	37

KAZALO SLIK

Slika 1: Atensko pokopališče	5
Slika 2: Pokopališče v Barceloni	6
Slika 3: Bergensko pokopališče	6
Slika 4: Berlinsko pokopališče	7
Slika 5: Pokopališče v Bologniji	7
Slika 6: Kopenhagensko pokopališče	8
Slika 7: Stochholmsko pokopališče	8
Slika 8: Dunajsko pokopališče	9
Slika 9: Plečnikove Žale	10
Slika 10: Novomeško gozdno pokopališče	10
Slika 11: Pogled iz pokopališča na Planino jug	13
Slika 12: Pogled na obzidje pokopališča	14
Slika 13: Pogled iz pokopališča na Planino jug	14
Slika 14: izrez iz evidence Ministrstva za kulturo	15
Slika 15: izrez iz evidence Ministrstva za kulturo	16
Slika 16: Prikaz območja predvidene ureditve	18
Slika 17: Prikaz variante 2d izbrane januarja 2011	19
Slika 18: Prikaz variante 2a izbrane januarja 2011	20
Slika 19: Prikaz variante 3b izbrane januarja 2011	21
Slika 20: Prikaz cone potresne ogroženosti	25
Slika 20: Prikaz variante G7 izbrane marca 2011	28
Slika 22: Skica možne krajinske ureditve ob pokopališču za varianto G7 izbrano marca 2011	29
Slika 23: Skica možne krajinske ureditve vhoda v pokopališče za varianto G7 izbrano marca 2011	29
Slika 24: Vizualna analiza	33

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Namenske rabe širšega območja:	24
Preglednica 2: Območja, ki jih določa PUP in so v neposredni bližini območja obdelave:	24
Preglednica 2: Zastopanost posameznih dejanske in podrobne kmetijske rabe na območju:	25

KAZALO GRAFIČNIH PRILOG STR 26

Raba prostora z mejo območja prostorskega akta (PLAN, PUP)
Gospodarska javna infrastruktura
Varstveni režimi

KAZALO GRAFIČNIH PRILOG STR 37

Prikaz območja obdelave – DOF
Pregledna situacija
Skica krajinsko arhitekturne ureditve
Perspektivne skice krajinske ureditve

A. PREGLED POKOPALIŠČ V EVROPSKEM MERILU

1. POKOPAVANJE IN DEDIŠČINA ČLOVEKA

Nekateri pokopališča imenujejo mesto mrtvih. Pa je res tako? Ali niso vendar ravno pokopališča tisti prostori, kamor v spomin na pokojnega prihajajo še živeči. Predvsem starejšim pokopališča predstavljajo tisti prostor, kamor se zatečejo, ko jim je hudo za pokojnimi, prostor za sprehod, počitek v senci, pogovor z znanci in sosedi.

V obdobju največje rasti mest z vse večjim številom prebivalstva in v obdobju rasti industrijskih mest so bila pokopališča hkrati rekreacijsko zaledje mesta, bili so prostori narave v mestu, gradniki mestnih zelenih sistemov in včasih celo edina zelena zaplata, E je govorila drugačno zgodbo, kot jo piše mesto.

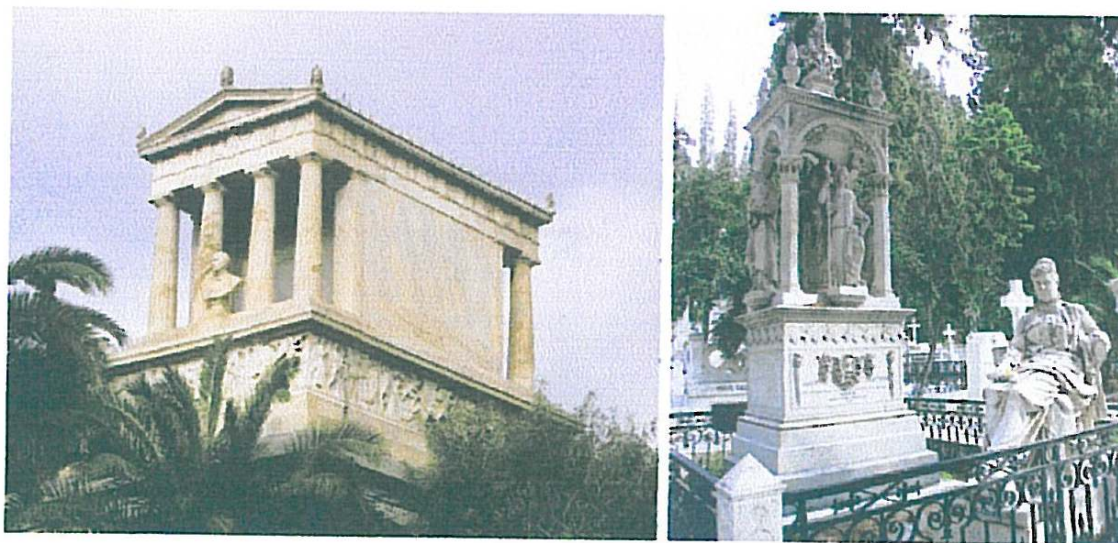
Pokopališča so odraz kulture posameznega naroda. Zgodovina mnogih ljudstev, zapisana v zgodovinskih učbenikih je človeštvu mana predvsem po načinu pokopavanja~ po odnosu živih do umrlih in posmrtnega življenja.

Oblikovanje prostora za življenje po smrti je tako obravnavano kot začetek umetnosti oblikovanja prostora. Ko je človek prvič oblikoval zemljo z razlogov, ki niso bili povezani s prehranjevanjem in s tem s preživetjem, je funkcijo nadgradil z umetnostjo.

2. ZGODOVINSKA DEDIŠČINA EVROPE

Pokopališča so kraji osebnega in javnega spomina; zrcala okusa, običajev in mode vseh družbenih slojev, ki se spreminjajo s časom in prostorom.

Grčija - ATENE

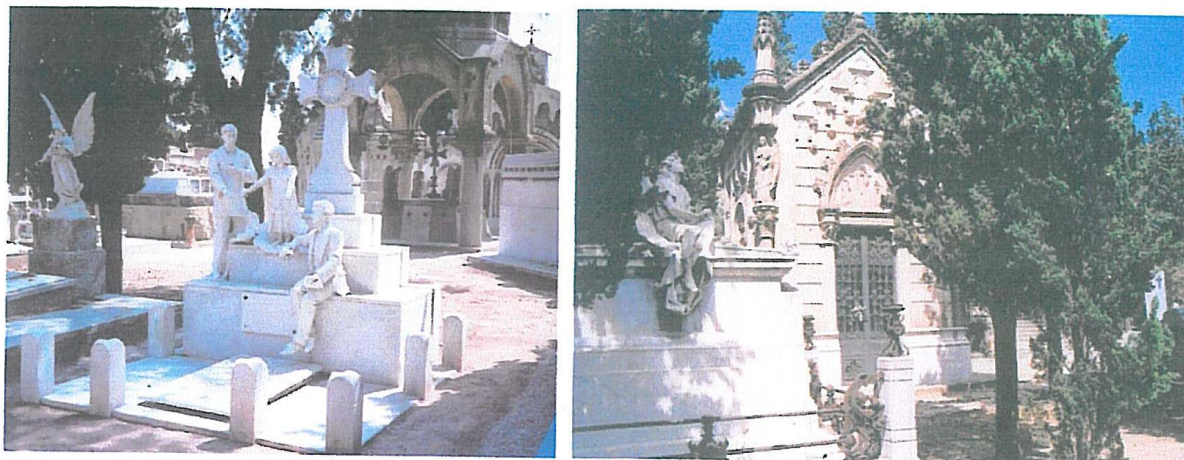
Slika 1: Atensko pokopališče

Prvo Atensko pokopališče je nastalo leta 1837; to je obdobje v katerem so Atene postale glavno mesto sodobne grške države.

Slogovno izvira iz obdobja romantike; v cipresah in borih, ki obkrožajo spomenike so dom našle raznovrstne ptice.

Spomeniki in okrasni motivi so nastajali predvsem pod vplivom antike, večina jih je narejenih v belem marmorju, manj je bakrenih. Poleg antičnega je zaznati tudi bizantinski in egipčanski vpliv.

Španija - BARCELONA

Slika 2: Pokopališče v Barceloni

Začetki pokopališča imenovanega muzej katalonskega modernizma na prostem, segajo v leto 1853. Najbolj cenjene panteone so ustvarili najvidnejši katalonski umetniki, ki so, kot je to značilno ustvarjali družno. Pomembna značilnost modernizma je vpliv ženske figure v umetnosti, zato ima mnogo angelov na pokopališču Montjuïc žensko obličje. Angeli imajo na pokopališčih svetopisemsko vlogo božjih slov; so posredniki med bogom in ljudmi in prinašajo dobro novico telesnega vstajenja.

Norveška - Bergen

Slika 3: Bergensko pokopališče

Mesto Bergen je bilo ustanovljeno leta 1070. Ima bogato zgodovinsko in kulturno dediščino; uvrščen je na Unescov seznam svetovne dediščine. Glavno Bergensko pokopališče je zabeležen kot izjemen prostor za preučevanje razvoja spomenikov in krajinske arhitekture zadnjega stoletja, ker premore bogato raznolikost grobov od preprostih kamnov, do marmornatih spomenikov. Pomožno Bergensko pokopališče na katerem so se nekdaj ko avale številne slavne osebnosti višjega sloja je danes spremenjeno v javni park.

Nemčija - BERLIN

Slika 4: Berlinsko pokopališče

Jugovzhodno Berlinsko pokopališče je začel delovati leta 1909. Bil je dobro dostopno in kakovostno opremljeno. Zaradi svoje obsežne parkovno-gozdne ureditve je že v nekaj desetletjih zrastle v eno največjih pokopališč v Nemčiji; na njem počivajo številne znane osebnosti. Podoba pokopališča jasno določata parkovna in pokopališka likovna oprema in kiparstvo. Protestantska cerkev je pokopališče zaščitila kot spomenik oblikovane narave; kot dragocen ostanek pretekle kulture. Danes je pokopališče obnovljeno in postaja pomembna turistična točka.

Italija - BOLOGNA

Slika 5: Pokopališče v Bologniji

Pokopališče Certosa v Bologni je nastalo na območju stavb in sadovnjakov kartuzije San Girolamo di Casara. Sredi 15. stol. Je papež Nikolaj V. izdatno daroval za opremo kartuzije in cerkve. Med razširitvenimi deli v 19. stol. je bila odkrita etruščanska nekropola s pomembnimi najdbami. Občinsko pokopališče je bilo torej po takratnih pravilih locirano onkraj mestnega obzidja. Posebnost je pripisati neoklasicističnemu kiparstvu; literatura posebej omenja dolg niz spomenikov z zasnovo in simboli značilnimi za obdobje razsvetljenstva.

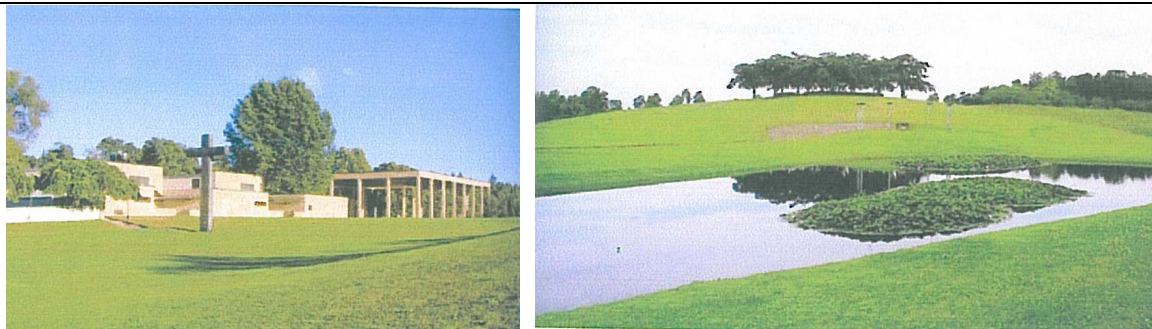
Danska - KOPENHAGEN

Slika 6: Kopenhagensko pokopališče

Pokopališče Assistens, najstarejše pokopališče v Kopenhagenu je nastalo leta 1760; razteza se na 14.000m², danes pa pokriva 200.000m². Iz začetnega pokopališča za reveže, je občinsko pokopališče daleč od obzidja postalo Elizej uglednih predstavnikov družbe. Leta 1870 zgrajeno pokopališče Vestre s svojimi 537.000m² največje pokopališče na Danskem. Je svojevrsten dokument grobne umetnosti različnih obdobj. Obsega vse od velikih nagrobnih spomenikov in klasičnih antičnih grobnic, do majhnih, vrtov moderne dobe. Posebnost so oddelki, ki ne družijo določena skupna lastnost.

Švedska - STOCHHOLM

Slika 7: Stochholmsko pokopališče

Koncept pokopališča upošteva naravne danosti in prostorske značilnosti. Pomembna dvojnost je grajena na elementih kot so: nebo in zemlja, vertikalna drevnina in zatravljene ploskve, zaplate gozda in gladka vodna površina. Osnovne značilnosti naravne geomorfologije poudarjajo gomile, poti med grobovi vodijo skozi gozd, vrtovi in čakalnice zagotavljajo zasebnost, teren se z blagim naklonom spusti do kolumbarja na prostem. Med največjo kapelo posvečeno sv. Križu in odprtim prostorom za slovesnost je ribnik z lokvanji. Pokopališče Skogskyrkogården je na Unescovem seznamu svetovne dediščine uvrščeno z utemeljitvijo, da gre za izjemno uspešen primer kulturne oblikovane krajine, v kateri se elemente krajine in naravno rastlinje zlivajo z arhitekturnimi elementi in skupaj ustvarjajo krajino, ki je idealna za pokopališče.

Avstrija - DUNAJ

Slika 8: Dunajsko pokopališče

V drugi polovici 19 stol. je bil Dunaj prestolnica habsburških cesarjev. Zaradi napovedi, da naj bi imelo mesto leta 2000 kar 4 milijone prebivalcev, so se mestne oblasti ob zaskrbljujočih sanitarnih razmerah resno lotile gradnje centralnega Dunajskega pokopališča. Naloga je bila zaupana frankfurtskima krajinskima arhitektoma, ki sta se predstavila s projektom »od drznega k sublimnemu«. Kljub predvidenemu prostoru za cerkev je osrednje dunajsko pokopališče sprva ni imelo. Namenjeno je bilo različnim veroizpovedim, kar je povzročilo vročo politično debato. Kasneje je bila cerkev le zgrajena pokopališče pa povečano za sedemkratno prvotno velikost. Med II. Sv. vojno je bilo pokopališče močno poškodovano, sedaj pa mu je povrnjena prvotna podoba.

3. SLOVENIJA: PLEČNIKOVE ŽALE IN SODOBNO KRAJINSKO OBLIKOVANJE POKOPALIŠČA V NOVEM MESTU

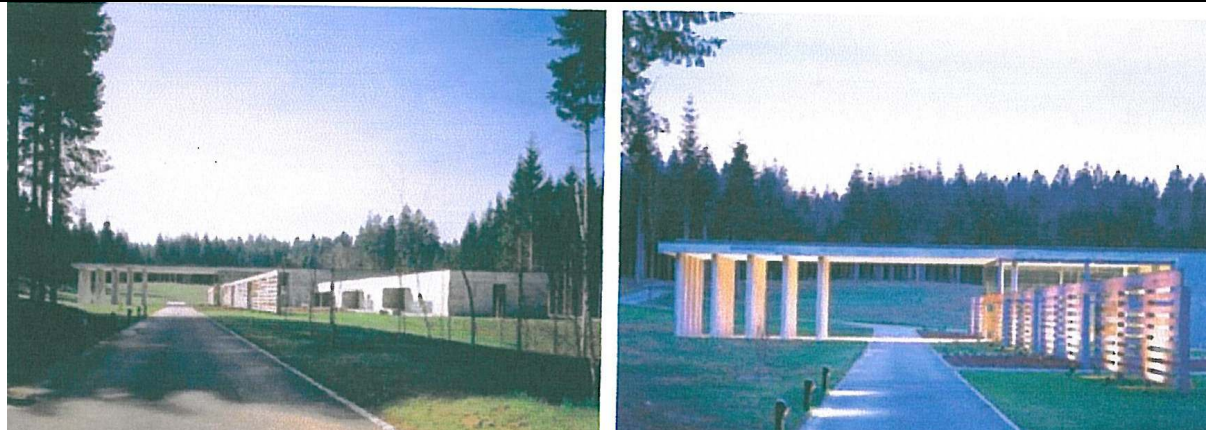
Slovenija - ŽALE

Slika 9: Plečnikove Žale

Urbano pokopališče kot nekropola z grobovi in nagrobniki ohranja spomin na pokojnike, predstavlja zrcalno podobo družbe in njene kulture, je prostor spomina naroda na svoje velike osebnosti. Ljubljanske Žale so delo najpomembnejše osebnosti v zgodovini slovenske arhitekture Jožeta Plečnika. V vrtnem okolju pred pokopališčem je bil po njegovi zamisli med leti 1938 in 40 zgrajen Vrt vseh svetih. Vrt je bil zasnovan kot parkovna kompozicija z vrsto kapelic kot individualnih mrtvašnic poimenovanih po zaščitnikih Ljubljanskih župnij. Vhod v Plečnikov poslovno pokopališki kompleks je poudarjen z mogočnim stebriščnim portalom. V njegovi osi stoji katafalk, govorniški oder in molilnica. posamezne kapele pa so prosto postavljene med zelenjem; s klopmi, vodnjakom, znamenjem in osvetlitvijo ustvarjajo podobo mesta v malem. Celota je zaključena z objektom delavnic za izdelovanje krst. Današnje centralno Ljubljansko pokopališče Žale se ponaša s številnimi umetniško pomembnimi nagrobniki.

Slovenija - NOVO MESTO

Slika 10: Novomeško gozdno pokopališče

Novo pokopališče Novega Mesta stoji v Srebmičah. Arhitekturni natečaj je bil razpisan že leta 1989, gradnja pa se je pričela šele deset let pozneje. Resnična novost je položaj pokopališča v gozdnem okolju, kar spominja na skandinavske izkušnje. Gozdno pokopališče po zamisli uglednih krajinskih arhitektov v slovenski prostor uvaja koncept parkovne ureditve

v gozdni in gozdnati krajini. Arhitekturni objekti so razdeljeni na dva dela. Ob vhodu je cvetličarna s pomožnimi službami, od tam gre obiskovalec po ravni poti mimo vežic, ki so zastrte z lesenim zidom, proti poslovilni dvorani. Vežice, ki jih označujejo kipi Janeza Pirnata, se odpirajo na ozelenjene notranje atrijske prostore, kar zagotavlja intimnost. Poslovilna dvorana je s pomočjo steklenih sten povezana z odprtim prostorom, pred njo pa je nadstrešnica z »gozdom stebrov«, ki zagotavlja potrebno intimnost. Na koncu kompleksa so v leseno ograjo vgrajeni zvonovi na katere naj bi, v skladu s krajevno tradicijo, igrali. Pokopališče je prostorno in dostopno vsem uporabnikom. Nagrade: Nagrada Piranesi 2000, Plečnikova nagrada za leto 2001, Ožji izbor za nagrado Mies van der Rohe 2001

Viri in literatura:

Prelovšek, d., Kopač, V., 1992, Plečnikove Žale, MOL

Vodič po Evropskih pokopališčih, Zgodovinska dediščina, ki jo je treba spoznati in ohraniti, Compositori Industrie Grafiche Bologna; 2004

B. KRANJSKO MESTNO POKOPALIŠČE

4. POKOPALIŠČE KRANJ

4.1. Splošni podatki

KRANJ Planina

- pokopališče, urejeno 1939 po opustitvi pokopališča v Prešernovem gaju,
- ohranja historične nagrobnike,
- pokopališče 1300 nemških vojakov in 50 pripadnikov avstrijske carine,
- grobišče 67 žrtev 2. svetovne vojne in
- spomenik 1. svetovne vojne.

Slika 11: Pogled iz pokopališča na Planino jug

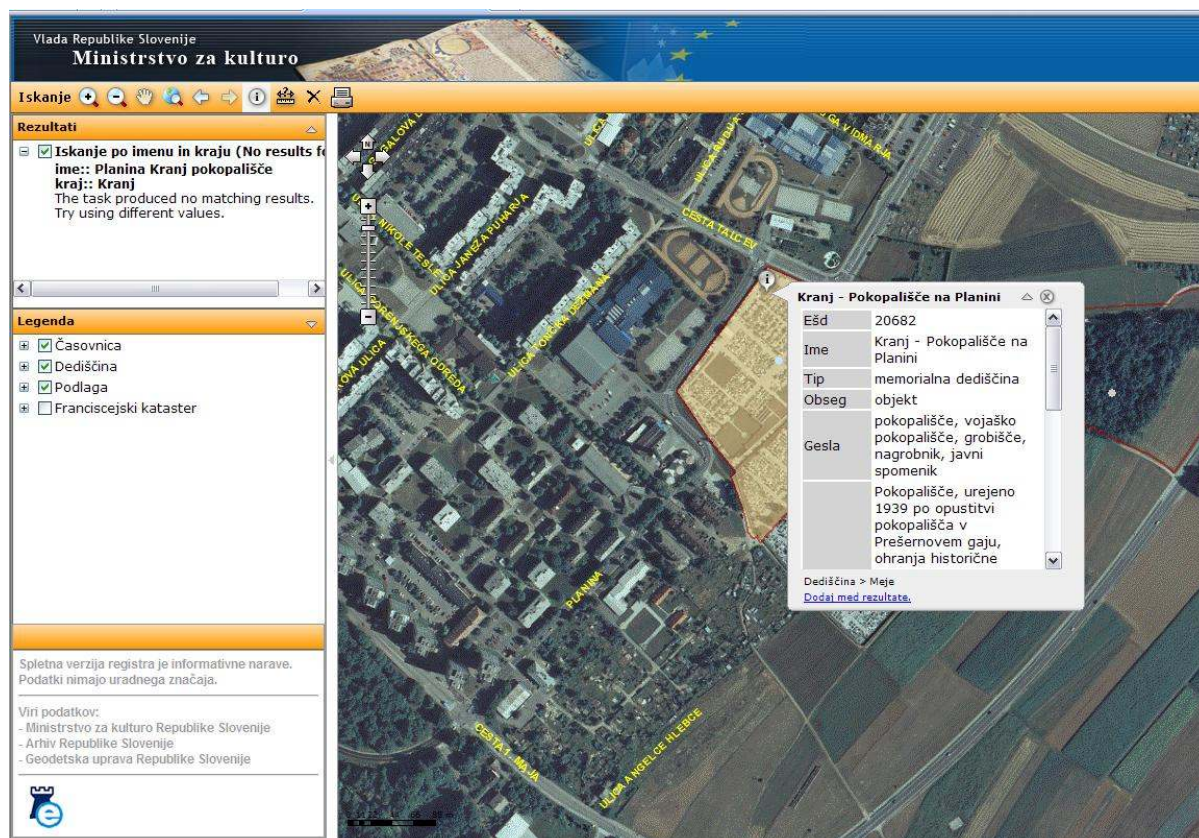
Slika 12: Pogled na obzidje pokopališča

Slika 13: Pogled iz pokopališča na Planino jug

4.2. Podatki Ministrstva za kulturo oz Zavoda za varstvo kulturne dediščine OE Kranj

Podatek iz Registra nepremične kulturne dediščine kaže, da gre za memorialno dediščino.

Slika 14: izrez iz evidence Ministrstva za kulturo

(Vir: <http://giskds.situla.org/giskd/>)

eVRD – varstveni režimi kulturne dediščine Kranjsko mestno pokopališče obravnavajo kot memorialno dediščino (polnilo) in njeno vplivno območje (šrafura).

Slika 15: izrez iz evidence Ministrstva za kulturo

(Vir: <http://giskds.situla.org/evrd/>)

Ime	Kranj - Pokopališče na Planini
Režim	dediščina
Podrežim	memorialna dediščina
Predpis	
Predpis povezave	Null
Opombe	
Meja	po DKN
Ešd	20682
Tip	memorialna dediščina
Obseg	objekt
Gesla	pokopališče, vojaško pokopališče, grobišče, nagrobnik, javni spomenik
Opis	Pokopališče, urejeno 1939 po opustitvi pokopališča v Prešernovem gaju, ohranja historične nagrobnike, pokopališče 1300 nemških vojakov in 50 pripadnikov avstrijske carine, grobišče 67 žrtev 2. svetovne vojne in spomenik 1. svetovne vojne.

Datacija	druga četrtina 20. stol., 1939, druga polovica 20. stol., 1965, 1999, prva svetovna vojna, druga svetovna vojna
Naselje	KRANJ
Občina	KRANJ
LokacijaOpis	Pokopališče je na Planini, na jugovzhodnem robu Kranja.
Zavod	ZVKD Kranj

Iz priročnika pravnih režimov kulturne dediščine sledi, da v območjih s podrežimom **memorialne dediščine** velja dodatni pravni režim varstva, ki predpisuje ohranjanje naslednjih značilnosti območij:

- avtentičnost lokacije,
- materialna substanca in fizična pojavnost objekta ali drugih nepremičnin,
- vsebinski in prostorski kontekst območja z okolico ter vedute.

Ime	Kranj - Pokopališče na Planini
Režim	vplivno območje
Podrežim	
Predpis	
Predpis povezave	Null
Opombe	
Meja	po DKN
Ešd	20682
Tip	memorialna dediščina
Obseg	objekt
Gesla	pokopališče, vojaško pokopališče, grobišče, nagrobnik, javni spomenik
Opis	Pokopališče, urejeno 1939 po opustitvi pokopališča v Prešernovem gaju, ohranja historične nagrobnike, pokopališče 1300 nemških vojakov in 50 pripadnikov avstrijske carine, grobišče 67 žrtev 2. svetovne vojne in spomenik 1. svetovne vojne.
Datacija	druga četrtina 20. stol., 1939, druga polovica 20. stol., 1965, 1999, prva svetovna vojna, druga svetovna vojna
Naselje	KRANJ
Občina	KRANJ
LokacijaOpis	Pokopališče je na Planini, na jugovzhodnem robu Kranja.
Zavod	ZVKD Kranj

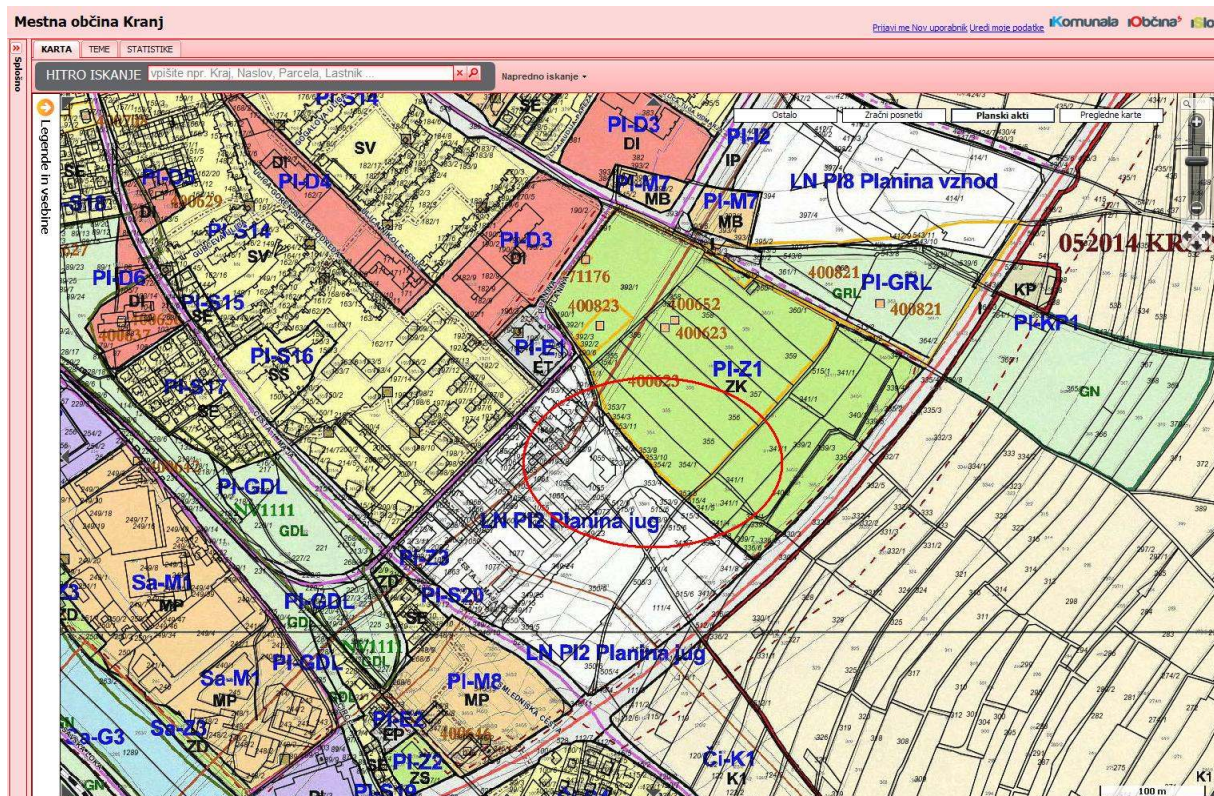
Za **vplivna območja** dediščine pa velja:

- ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine,
- prepovedane so ureditve in posegi, ki bi utegnili imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali materialno substanco kulturne dediščine.

Dovoljene so ureditve, ki spodbujajo razvoj in ponovno uporabo kulturne dediščine.

5. OBMOČJE PREDVIDENE UREDITVE Z NAČRTOM KRAJINSKE ARHITEKTURE

Namen ureditve je zagotoviti pietetni odmik od pokopališča, ustvariti zeleno, vizualno bariero med dejavnostmi na območju, ter poudariti vstopni točki v pokopališče iz južne strani.

Slika 16: Prikaz območja predvidene ureditve

6. IZBRANE MOŽNOSTI UREDITVE OB POKOPALIŠČU

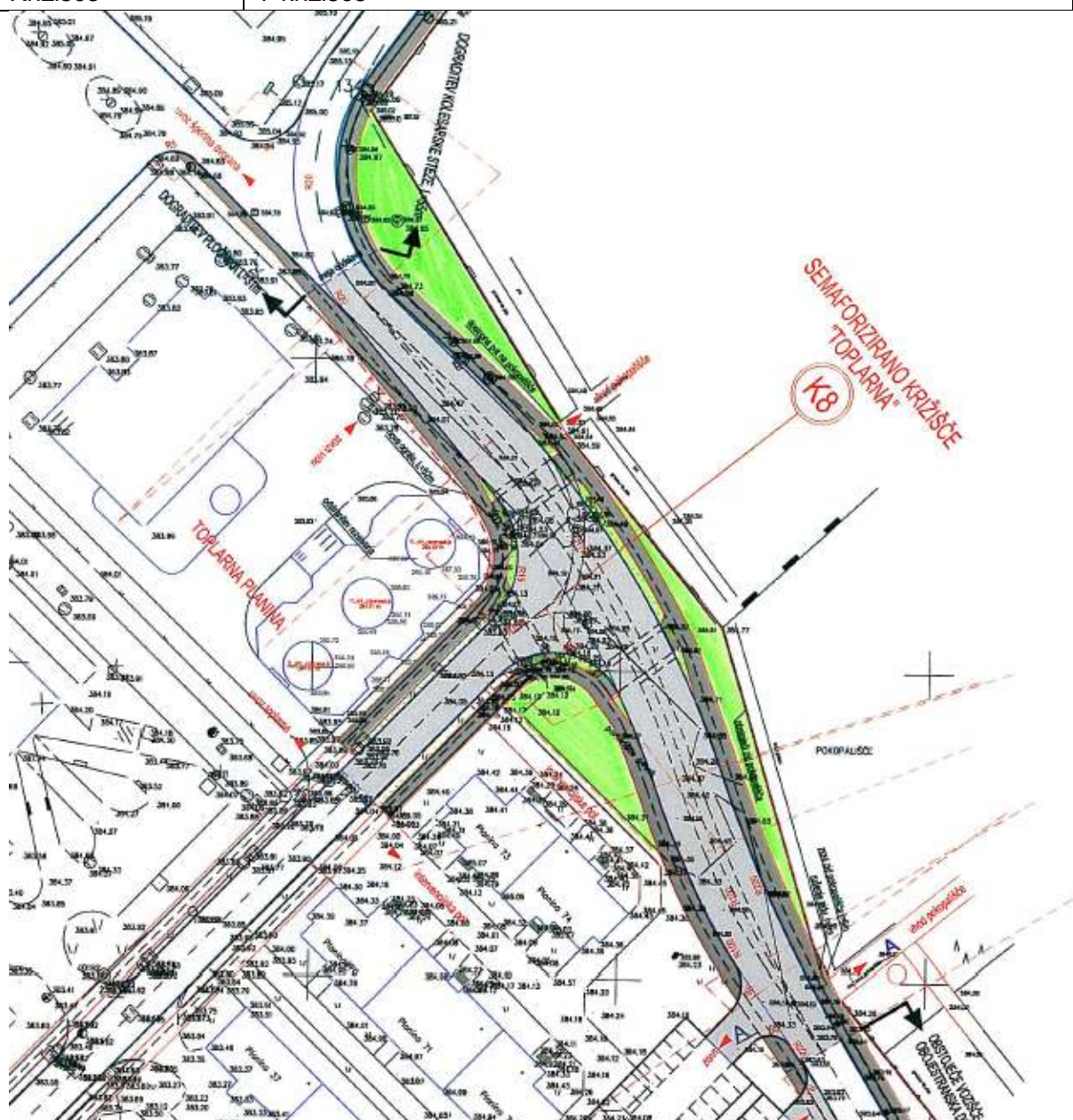
Variante so bile izbrane v januarju 2011

	Varianta 2d	
Poseganje pokopališče	v	- Ne posega v grobna polja - Odstraniti in zamenjati 6m zidu - Odstraniti in nadomestiti vhodni portal
Poseganje območje kotlarne	v	Posega v lovilno skledo
Poseganje območje divjega parkiranja	v	Parkiranje se uredi na drugi lokaciji
Krajinsko-arhitekturna ureditev		Glede na izbrane variante: malo prostora za ureditev
Križišče		T-križišče

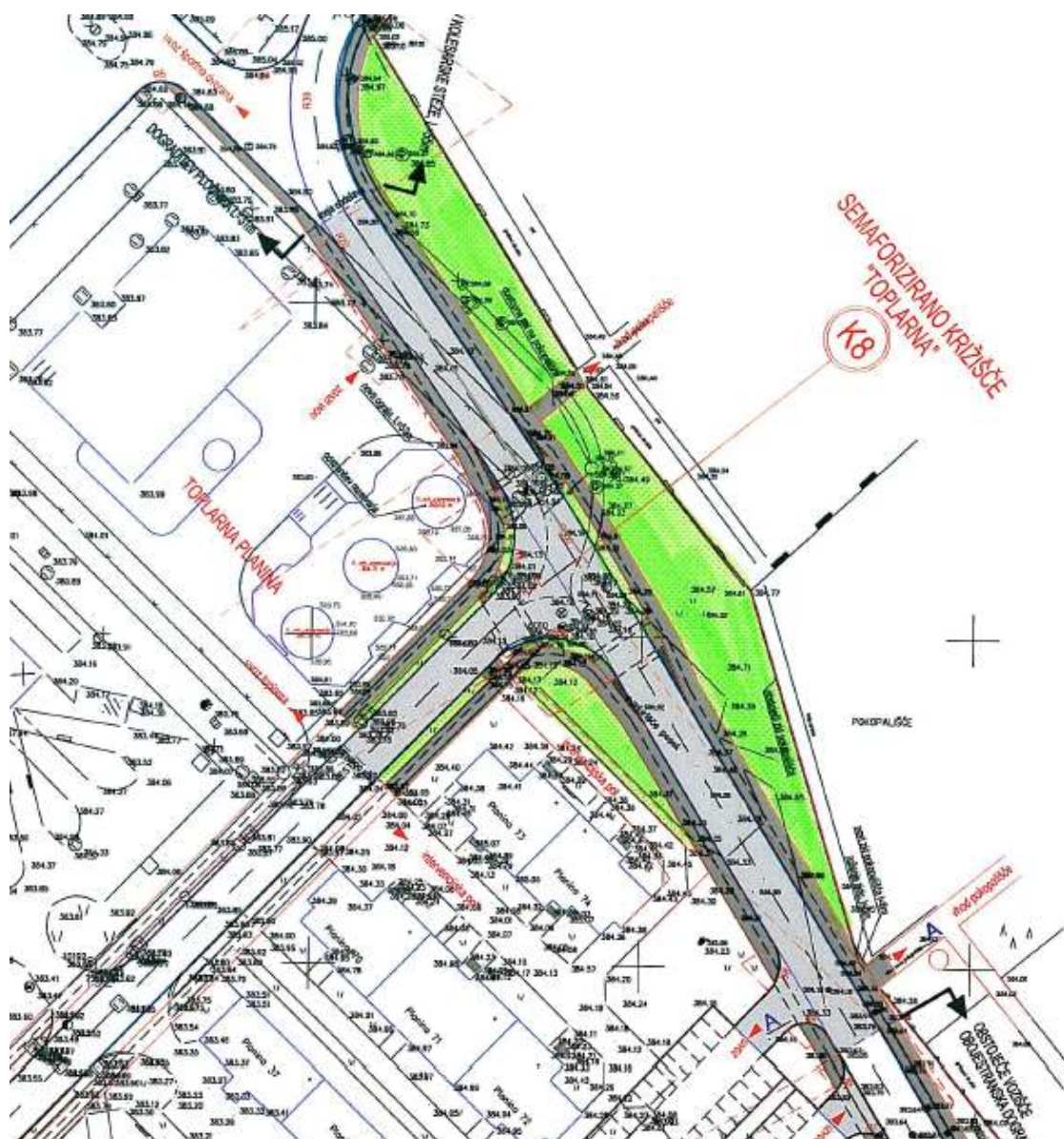
Slika 17: Prikaz variante 2d izbrane januarja 2011

		Varianta 2a
Poseganje pokopališče	v	- Ne posega v grobna polja - Odstraniti in zamenjati 6m zidu - posega v oba vhoda: nadomestiti vhodna portala
Poseganje območje kotlarne	v	Ne posega
Poseganje območje divjega parkiranja	v	Parkiranje se uredi na drugi lokaciji
Krajinsko-arhitekturna ureditev		Glede na izbrane variante: najmanj prostora za ureditev
Križišče		T-križišče

Slika 18: Prikaz variante 2a izbrane januarja 2011

		Varianta 3b
Poseganje pokopališče	v	<ul style="list-style-type: none"> - Ne posega v grobna polja - Odstraniti in zamenjati 6m zidu - Odstraniti in nadomestiti vhodni portal - možnost ureditve za namen opravljanja dejavnosti na pokopališču
Poseganje območje kotlarne	v	Posega v lovilno skledo
Poseganje območje divjega parkiranja	v	Parkiranje se uredi na drugi lokaciji
Krajinsko-arhitekturna ureditev		Glede na izbrane variante: še največ prostora za ureditev
Križišče		T-križišče

Slika 19: Prikaz variante 3b izbrane januarja 2011

C. STANJE PROSTORA NA OŽJEM OBMOČJU OBDELAVE

7. DOSTOPNI PODATKI O PREDVIDENI UREDITVI – TEKSTUALNI DEL

7.1. Predmet krajinsko arhitekturne ureditve

Odlok o občinskem lokacijskem načrtu območja Planina jug (v nadaljevanju: OLN) sprejet leta 2005 (Uradni list RS, št. 68/05, 40/08) je med drugim določil merila in pogoje za prostorske ureditve in gradnjo objektov s pripadajočo gospodarsko javno infrastrukturo v ureditvenem območju. Območje OLN je bilo razdeljeno v dve prostorski celoti. V zahodni celoti je bila načrtovana gradnja treh poslovno-stanovanjskih kompleksov in samostojno območje oskrbovanih stanovanj, v vzhodni celoti pa je bil načrtovan trgovsko-nakupovalni center s pripadajočimi zunanjimi parkirnimi površinami in samostojnim bencinskim servisom. Z OLN načrtovane prostorske ureditve so večinoma že izvedene, vendar pa so zaradi spremenjenih razvojnih potreb investitorja, izraženih investicijskih namer občine in s tem povezanih prostorskih ureditev v območju potrebne spremembe in dopolnitve OLN, ki vključujejo dozidavo nakupovalnega centra, spremembo bencinskega servisa v trgovsko-gostinski objekt, izvedbo podaljška ceste na severu območja do ceste LZ183581 (cesta J. Platiša–Planina) in nekatere druge spremembe.

Predmet krajinsko arhitekturne ureditve zadeva prostor roba pokopališča in novo načrtovane ceste. Pri tem se ureja dostop do pokopališča z dvema vstopnima portaloma, navezava območij različnih dejavnosti, obcestna ureditev morebitne dodatne krajinsko arhitekturne ureditve zahtevane s strani nosilcev urejanja prostora.

7.2. Območje obdelave

Območje sprememb in dopolnitev OLN obsega območje veljavnega OLN z navezavami na obstoječo gospodarsko javno infrastrukturo izven tega območja.

Območje načrta krajinske arhitekture predstavlja prostor ob pokopališču in del pokopališča ob predvidenih novih vhodnih portalih. Zajema tudi obcestno ureditev, zasaditev ob in med voznimi pasovi, ter tlakovanje.

Krajinsko arhitekturna ureditev lahko sega izven območja OLN.

7.3. Opis prostorske ureditve, ki jo nakazuje veljavni prostorski akt

Krajinsko arhitekturna ureditev obravnava območje ob cesti, ki jo OLN imenuje cesta »D«. OLN Planina jug v 6. členu (opis rešitev načrtovanih objektov in površin) navaja:

- obod območja lokacijskega načrta predstavlja cestno omrežje – ceste »A«, »B«, »D« in »F«. Osrednja prometna hrbtenica – cesta »C« deli notranjost v dve prostorski celoti (vzhodno in zahodno). Zahodna je s peš prehodi-povezavami deljena v manjše enote, vzhodna pa predstavlja samostojno homogeno zaključeno območje.
- urbanistična zasnova celotnega območja sledi obstoječi cestni mreži, ki poteka v smeri severovzhod-jugozahod. Temu je podrejena tudi orientacija predvidenih stavb (tako stanovanjskih kot poslovnih). Pravilno zasnovan raster »mehčajo« peš prehodi, ki se ne podrejajo ortogonalni mreži.

V poglavju V. Zasnova komunalne infrastrukture, OLN opredeljuje:

- Območje lokacijskega načrta omejujejo ceste »A«, »B«, »D« ob pokopališču in »F«.
- Kolesarski promet je predviden po novih kolesarskih stezah, razen na odseku regionalne ceste (cesta »A«), kjer je že zgrajena kolesarska pot ter v območju križišča K1, kjer so že obstoječe površine za kolesarje. Kolesarske steze na cesti »B« so široke 1,75 m, na cesti »C« in »D« pa 1,50 m,

- Hodniki za pešce so projektirani ob cestah »B«, »C«, »D« in »E« obojestransko. Povsod so široki 1,60 m, le na severni strani ceste »B« je hodnik predviden v širini 2,40 m.
- Javna razsvetljava je načrtovana ob novo načrtovani cesti »C« in »D«, pločnikih in zunanjih parkirnih površinah. Omrežje bo položeno v kabelsko kanalizacijo. Napajanje se izvede preko prižigališča, ki se navezuje na transformatorske postaje v območju urejanja.

7.4. Raba prostora

7.4.1. Prostorski akti

Veljavni občinski prostorski akti na območju občine Kranj:

- Odlok o občinskem lokacijskem načrtu območja Planina jug (Uradni list RS, št. 68/05, 40/08)
- Odlok o prostorskih sestavinah planskih aktov občine: Odlok o prostorskih sestavinah dolgoročnega in družbenega plana za območje Mestne občine Kranj (Uradni list RS št. 76/03, 32/04, 22/06 - popravek).
- Prostorski ureditveni pogoji: Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za morfološko celoto urbanistične zasnove mesta Kranja (Uradni list RS št. 72/2004, 79/2004 - popravek, 68/2005, 22/06 - popravek).

7.4.2. Namenska raba

Dolgoročni družbeni plan Mestne občine Kranj in PUP Kranj sta dosegljiva na spletnih straneh Mestne občine Kranj <http://www.kranj.si/podrocje.aspx?id=614>

Preglednica 1: Namenske rabe širšega območja:

Oznaka namenske rabe	Ime
S in CS	Planina jug
E	Kotlarna
P	Pokopališče in območje kulturne dediščine
S	Planina 1
D	...

Preglednica 2: Območja, ki jih določa PUP in so v neposredni bližini območja obdelave:

Oznaka	Ime	PNRP	Način urejanja
LN PI2	Planina jug	Območja, ki se ne urejajo s PUP	predviden LN
PI-E1	Kotlarna	ET	PUP
PI-Z1	Pokopališče	ZK in območje pomembne kulturne dediščine	PUP
PI-S14	Planina 1	SV	PUP
PI-D3	...	DI	PUP

7.4.3. Dejanska raba

Osnovna delitev dejanske rabe pozna območja kmetijskih, gozdnih, pozidanih in sorodnih zemljiščih ter vodnih zemljiščih. Dejanska raba širšega območja Planina jug sodi med pozidana in sorodna zemljišča.

Preglednica 3: Zastopanost posameznih dejanske in podrobne kmetijske rabe na območju:

Dejanska raba
Pozidano in sorodno zemljišče

Vir podatkov: Dejanska raba, Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano, stanje marec 2011 ([URL:http://rkq.gov.si/GERK/](http://rkq.gov.si/GERK/))

7.5. Gospodarska javna infrastruktura

Kot je razvidno iz grafičnega dela širše območje obdelave prečka nadzemni 110kV daljnovod. V območju med predvideno cesto in pokopališčem vodita vodovod in kanalizacija, predvidena pa je tudi javna razsvetljava. Javno razsvetljavo je mogoče oblikovati skladno z idejno zasnovo krajinske arhitekture.

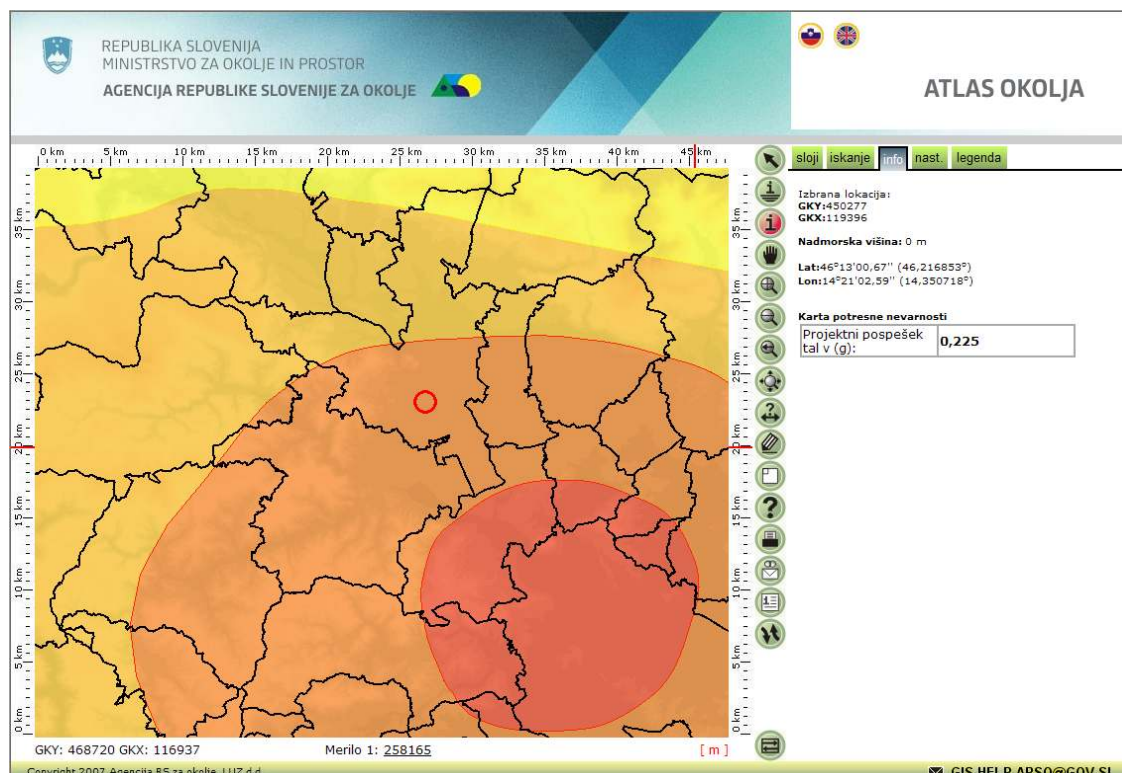
7.6. Varstveni režimi

Območje neposredno tangira območje kulturne dediščine in sicer:

- Ešd 20682 – Kranj pokopališče na Planini

7.7. Cona potresne ogroženosti

Območje ima projektni pospešek (g) 0,2.

Slika 20: Prikaz cone potresne ogroženosti

Vir: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso

8. PRIKAZ STANJA – GRAFIČNI DEL

D. OCENA PREDVIDENEGA VPLIVA PROSTORSKE UREDITVE NA POKOPALIŠČE

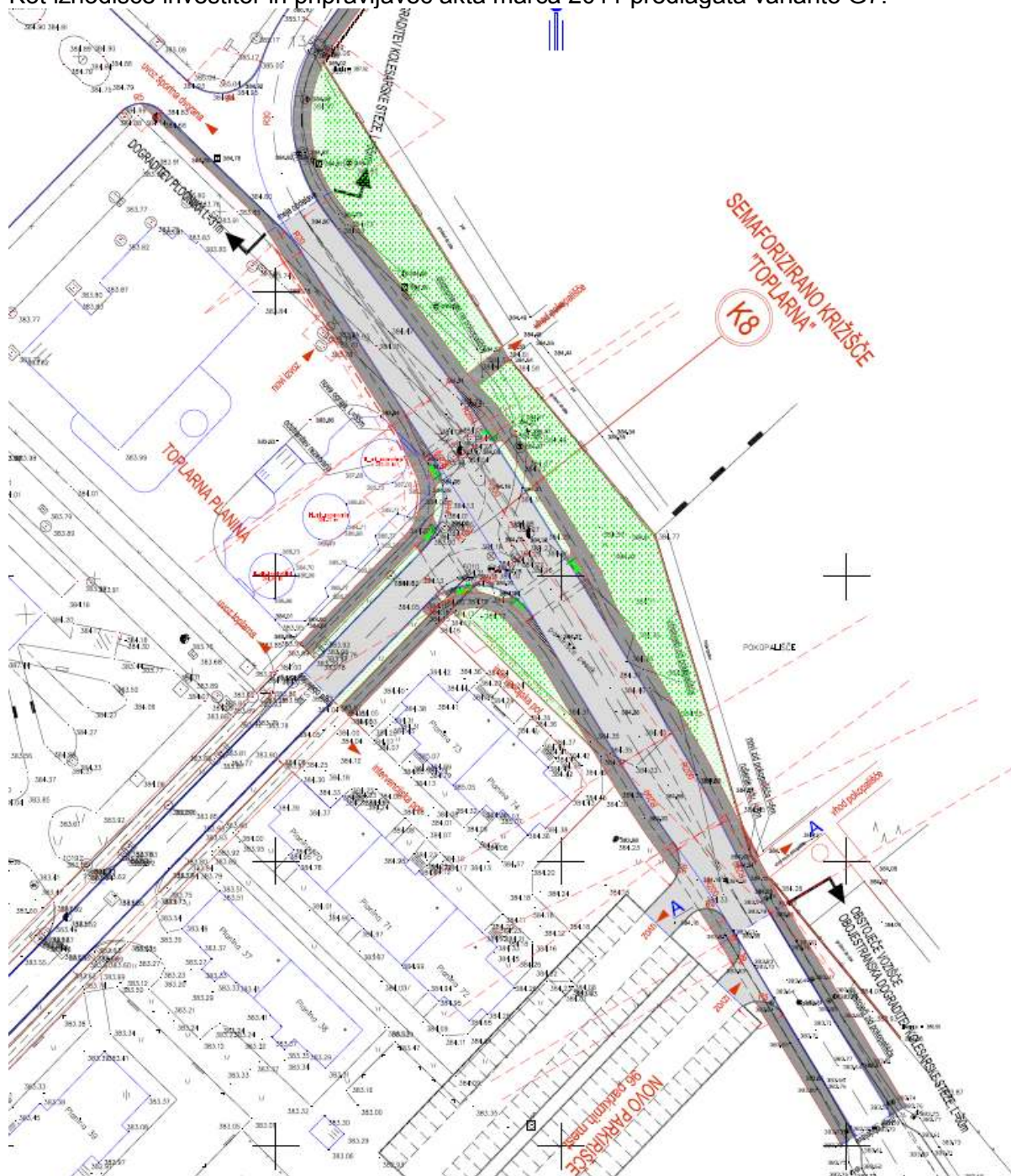
9. SPLOŠNE IN TEHNIČNE ZNAČILNOSTI OBJEKTOV, KI SE UMEŠČAJO OB POKOPALIŠČE

9.1. Cesta

Podrobnejše tehnične lastnosti so razvidne iz projektne dokumentacije.

Gre za povezovalno ceto, ki je utemeljena v sprejetem in veljavnem občinskem lokacijskem načrtu Odlok o občinskem lokacijskem načrtu območja Planina jug (Uradni list RS, št. 68/05, 40/08).

Kot izhodišče investor in pripravljavec akta marca 2011 predlagata varianto G7:

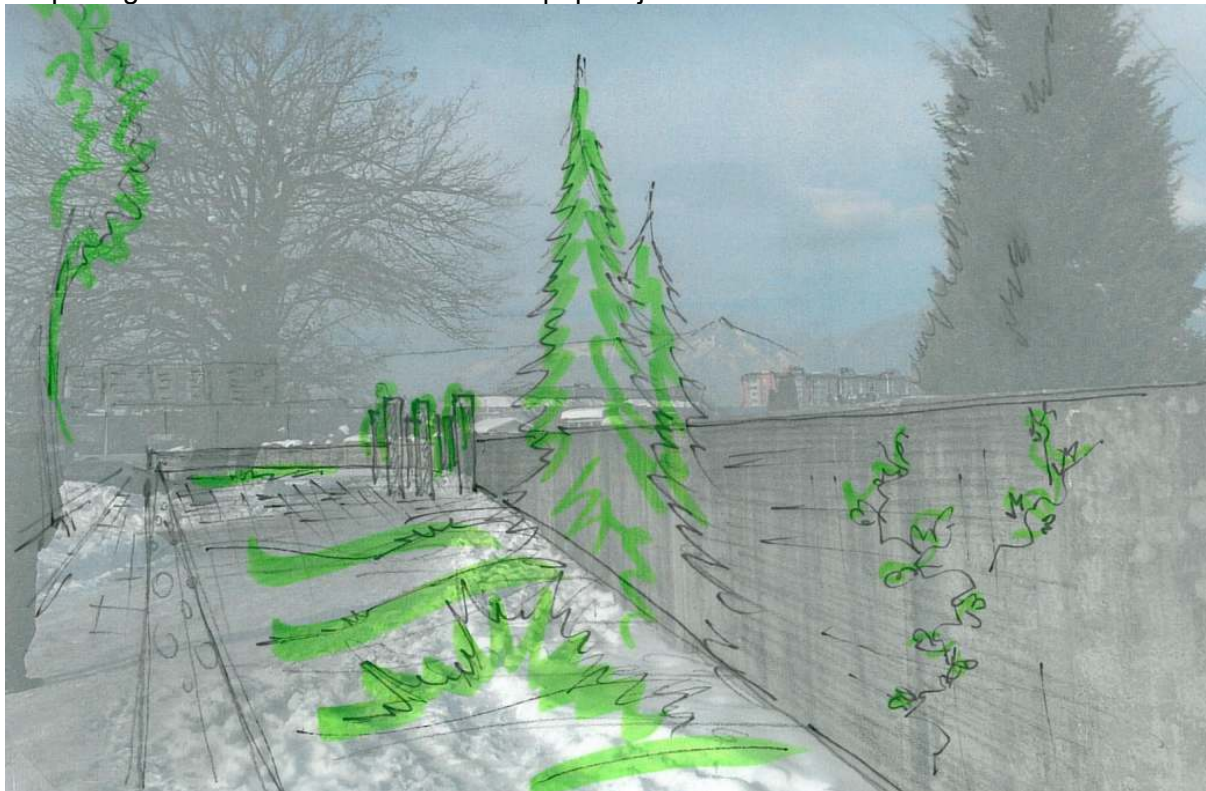
Slika 21: Prikaz variante G7 izbrane marca 2011

9.2. Krajinsko arhitekturna ureditev

Podrobnejše tehnične lastnosti so razvidne iz projektne dokumentacije.

Gre za ureditev, ki vsebuje: dva vhoda v pokopališče, ureditev dostopa do pokopališča, tlakovane ob vhodih v pokopališče, prestavitvev oz. gradnja dela zidu, ter zasaditev.

Na podlagi izbrane variante ceste so bile pripravljene nekatere skice:

Slika 22: Skica možne krajinske ureditve ob pokopališču za varianto G7 izbrano marca 2011

Slika 23: Skica možne krajinske ureditve vhoda v pokopališče za varianto G7 izbrano marca 2011

10. OCENA PREDVIDENEGA VPLIVA UREDITVE NA POKOPALIŠČE

Za potrebe ocene predvidenega vpliva, se uporabi deskriptivna metoda. Predvidijo se možni vplivi; le ti so ocenjeni in ne presojeni, saj se postopek celovite presoje sicer izvaja ločeno, v postopku sprememb in dopolnitev OLN Planina jug pa s strani MOP ni bil zahtevan.

Izhodišča za ocenjevanje vplivov so:

- veljavni predpisi (standardi, normativi, mejne vrednosti, varstvena območja) in
- konvencije, strategije, splošno sprejeta načela

Ocena predvidenih vplivov se izvaja na podlagi ciljev, ki jih določajo:

Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur. l. RS 33/07, 108/09)
▪ ohranjanje prepoznavnih značilnosti prostora.
Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS št. 56/99, 31/00, 119/02, 22/03, 96/04)
▪ posegi v prostor se načrtujejo in izvajajo tako, da se prednostno ohranjajo značilnosti krajine in krajinska pestrost.
Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Ur. l. RS št. 76/04)
▪ s prostorskim razvojem se zagotavlja ohranjanje ključnih prepoznavnih krajinskih značilnosti v vsakem od krajinskih območij (naravne, kulturne urbane krajine in kmetijsko intenzivne krajine)
▪ krajinske, naselbinske in naravne značilnosti slovenskega prostora se ohranja z usmerjanjem prostorskega razvoja tako, da prispeva h kakovostnemu naravnemu in kulturnemu bivalnemu okolju.
Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Ur. l. RS št. 76/04)
▪ s prostorskim razvojem se zagotavlja ohranjanje ključnih prepoznavnih krajinskih značilnosti v vsakem od krajinskih območij (naravne, kulturne urbane krajine in kmetijsko intenzivne krajine)
▪ krajinske, naselbinske in naravne značilnosti slovenskega prostora se ohranja z usmerjanjem prostorskega razvoja tako, da prispeva h kakovostnemu naravnemu in kulturnemu bivalnemu okolju.
Uredba o prostorskem redu Slovenije (Ur. l. RS 122/04)
▪ prostorske značilnosti, ki tvorijo kulturno in simbolno prepoznavnost določenega območja, se morajo ohranjati in na novo vzpostavljati s prostorskim načrtovanjem,
▪ pri načrtovanju v krajini je treba zagotoviti ohranjanje izjemnih krajin ter kakovostnih prostorskih struktur, ki ohranjajo in vzpostavljajo prepoznavnost krajine ter ohranjati za posamezne krajinske regije značilne krajinske vzorce v kar največji možni meri.

Ocenjuje se na sledeč način:

- pregled in ocena obstoječega stanja glede na določene cilje,
- pregled in ocena predvidenega stanja glede na določene cilje,
- primerjava.

10.1. Naravne prvine krajine

Za potrebe ocene predvidenih vplivov novo načrtovane ureditve se kot naravne prvine krajine štejejo:

- zrak in ozračje,
- tla, prst in matična osnova,
- voda, obvodna zemljišča in podzemne vode,
- rastlinstvo in živalstvo,

10.1.1. Zrak in ozračje

Obstoječe stanje

Na ozračje izvajanje različnih dejavnosti vpliva z emisijami iz objektov, iz prometa ter škropljenju in gnojenju v kmetijstvu. Vplivi se kažejo kot širjenje strupenih snovi v ozračju ter širjenje neprijetnih vonjev. Podatek o kakovosti zraka za potrebe vrednotenja variant v fazi pobude ni bil pridobljen. Vir onesnaženja zraka v širšem območju načrtovane ureditve so druge prometnice in kotlarna.

Opis pričakovanih vplivov

V času gradnje je vpliv na zrak prisoten posredno, predvsem zaradi motoriziranega prometa in gradbenih strojev. Pri motornem prometu prihaja predvsem do emisij ogljikovega monoksida, dušikovih oksidov, hlapnih organskih snovi, žveplovega dioksida, svinca in prašnih delcev, kar ima na zrak manjši vpliv. Pri emisijah iz prometa imajo vpliv emisije dušikovih oksidov, ogljikovega monoksida, organskih snovi in prašnih delcev. Onesnaževanje zraka iz prometa je prisotno celo leto. Zaradi izgradnje ceste, ki jo opredeljuje OLN Planina jug ni pričakovati večjih vplivov na zrak..

10.1.2. Tla, prst in matična osnova

Obstoječe stanje

Geosfera je pri posegih vanjo prizadeta predvsem zaradi emisij in zemeljskih del, posredno pa zaradi spremembe površinskega pokrova. To se odraža v spremembah reliefa in tal, v redkih primerih pa tudi v spremembah matične kamnine. Gre za površine znotraj naselja, ki so večinoma popločena, tlakovana, namenjena parkiranju, hoji, prehajanju in niso kakovostno urejena.

Opis pričakovanih vplivov

Pričakovati je posreden vpliv na tla tako v času gradnje, kot v času obratovanja. Zemeljska dela se izvajajo strojno ali ročno. Prilagojena so tehnologiji in mehanizaciji ter razmeram na terenu. V času gradnje se živica odstrani, deponira ločeno in ponovno uporabi za krajinsko arhitekturno ureditev ob pokopališču. Po končani gradnji je ureditev lahko kakovostnejša in tako manj obremenilna za tla in prst. Izvajanje del poteka pod nadzorom, in je skladno z normativi in standardi, med tem ko im na primer trenutno prisotno divje parkiranje lahko negativen, posreden vpliv na tla.

10.1.3. Voda, obvodna zemljišča in podzemne vode

Obstoječe stanje

Vplivi na vodni svet, se praviloma delijo v tri skupine: vpliv na vodni režim, na naravne kakovosti in onesnaženje vodnega okolja. Načrtovana ureditev ne sega v območje voda, obvodnih zemljišč, ali vodovarstvenih območij. Možnost onesnaženja podtalnice je večja v primeru divjega parkiranja in neurejenega odprtega prostora.

Opis pričakovanih vplivov

Do morebitnega vpliva na podtalnico lahko pride v času gradnje in sicer posredno prek onesnaženja tal ob nepričakovanem in nenačrtovanem razlitju nevarnih snovi. Onesnaženja zaradi pretiranega točkovnega gnojenja v času saditvenih del ni pričakovati. Po končani gradnji je možnosti za morebitne vplive na hidrosfero manj, saj bo gradnja upoštevala vse predpisane in zahtevane normative in standarde (na primer lovilci olj na parkirišču), kar lahko za okolje pomeni večjo varnost, kot na primer divje parkiranje tik ob deblih obstoječih dreves.

10.1.4. Rastlinstvo in živalstvo

Obstoječe stanje

Za oceno vpliva na biosfero so pomembne prvine v prostoru pa tudi procesi, ki se odvijajo v ekosistemih (naravni procesi) in ki naj bi se kljub posegom v največji meri ohranjali. V obravnavanem primeru gre za urbani sistem, v katerem potekajo drugačni, ve največji meri s strani človeka načrtovani procesi.

Opis pričakovanih vplivov

Ker gre za urbano krajino se ocenjuje, da vplivi na biosfero ne bodo bistveni. Krajinska ureditev ob načrtovani cesti lahko izboljša pogoje za urbano rastlinstvo in živalstvo.

10.2. Prostor kot naravni vir

S pojmom prostor kot naravni vir so označene lastnosti in kakovosti prostora, ki omogočajo odvijanje dejavnosti s specifičnimi prostorskimi zahtevami na določenem območju in je enačen tudi s pojmom potenciali prostora za različne rabe.

Ker se za potrebe ocene vplivov iz navedenega vidika upošteva vpliv na kmetijska zemljišča in s tem povezan pridelovalni potencial, gozdna zemljišča in s tem povezan lesni prirastek, ter območja pridobivanja mineralnih snovi, je za oceno vpliva nove gradnje na urbano krajino vidik brezpredmeten.

10.3. Kompleksne in varovane sestavine krajine

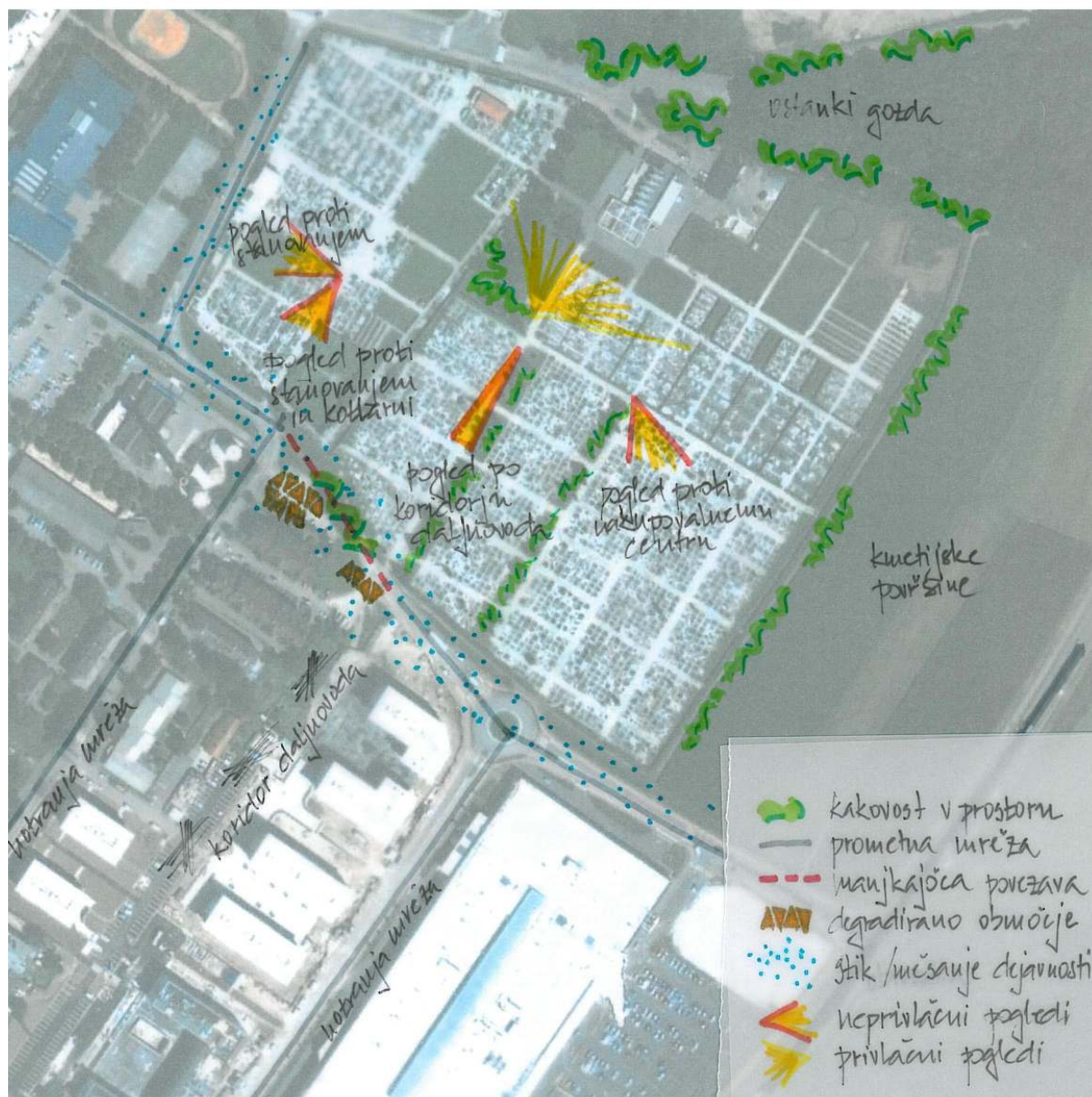
Za potrebe ocene vpliva posega na prostor se kot kompleksne in varovane sestavine krajine obravnavajo elementi in območja varovanj, ki jih ureditev tangira. V tem primeru gre za območje kulturne dediščine ešd: 20682 – Pokopališče Kranj. Ocenjevani so vplivi na vizualne kakovosti, vplivi na doživljajsko pestrost prostora, ter vplivi, ki nastanejo iz naslova konflikta različnih dejavnosti. Ocena je podana opisno in grafično v obliki vizualne analize.

Obstoječe stanje

Pokopališče je locirano v močno urbanizirano območje na obrobju mesta Kranj. Obrobja mest ob mestnih vpadnicah so v 90tih letih postala izjemno privlačna za večje nakupovalne centre, tako se je obrobje mesta Kranj, poleg s pokopališčem zarisalo tudi z dvema nakupovalnima središčema, med katere je sledni ujet, ter obvoznico. Pokopališče je postalo del urbanizirane krajine, obdano z ortogonalno zasnovano cestno mrežo, stanovanjskimi stavbami, objekti družbenih dejavnosti ter storitev.

Pogledi se s pokopališča proti severu usmerjajo na vrhove Alp, proti vzhodu na zatravljene kmetijske površine, na jug in zahod pa proti stanovanjski soseski Planina. Pogled je degradiran zaradi nadzemnega voda. Obstoječa visokodebelna vegetacija znotraj in zunaj obzidja zagotavlja intimnost, zasebnost in občutek, da so pogledi na pokopališče zamejeni. Izhoda iz pokopališča sta stik nasprotujočih si dejavnosti v prostoru. Men območjem dela in bivanja, ter pokopališčem vi prehodne cone, ki bi obiskovalca pokopališča pripravila na prehod v drugačen prostor.

Prostor pokopališča ni parkovno zasnovan.

Slika 24: Vizualna analiza

Opis pričakovanih vplivov

Največjo stopnjo vpliva je pričakovati v fazi gradnje in tudi po končani gradnji vse dokler drevnina ne doseže optimalno razrasta. Sledno se skladno z načrtom krajinske arhitekture, ki bo predvidoma izdelan v fazi PGD vzdržuje in spremlja, ter ustrezno zamenjuje.

Ob dosledni izvedbi tako ceste, kot krajinsko arhitekturne ureditve, rednem vzdrževanju in po doseženi optimalni razrasti drevnine je pričakovati, da bo vpliv na prostor pozitiven.

10.1. Ustvarjene prvine krajine

Med ustvarjene prvine krajine se za potrebe ocene vpliva šteje bivanjska kakovost in s tem povezano zdravje ljudi ter krajinska slika.

Pojem bivanjskih kakovosti je tesno povezan z neonesnaženostjo okolja. Kakovost naravnih sestavin okolja naj bi bila taka, da zagotavlja zdravo življenje (neonesnaženost zraka, tal in voda ter zlasti vodnih virov, nehrupno okolje in podobno). Poleg tega so v pojmu bivanjskih

kakovosti zajete še vidne kakovosti prostora to je skladnost v merilih, materialih, umeščenost v krajino, sklenjenost homogenih krajinskih enot, kulturne vrednosti prostora, ipd.

Obstoječe stanje

Prostor med novozgrajenimi stanovanjskimi stavbami in pokopališčem je bilo načrtovano v fazi priprave OLN. OLN je obravnaval več vsebin, med katerimi je večina izvedenih, med tem ko je omenjeno območje ostalo neurejeno. Kot tako ga uporabniki prostora uporabljajo, lahko tudi na neustrezne načine, kar vodi v stihijsko, nenačrtovano, neskladno in nepredvideno oblikovanje. Na ta način so v obravnavanem prostoru nekontrolirano nastala parkirišča tudi izven začrtanega in asfaltiranega območja, tok pešcev je s pomočjo hoje v istih smereh iz zatravljenih površin ustvaril pot, prekinjeni so načrtovani prometni tokovi, vhoda v pokopališče pa nista primerno urejena, saj se iztečeta v t.i. prazno površino pred stanovanjskim blokom, kotlarno in pod daljnovodom. Vhoda sta funkcionalno ustrezna, ne predstavljata pa posebnega prostorskega poudarka, ki bi napovedoval vstop v območje s povsem drugačno rabo.

Opis pričakovanih vplivov

Za vidik kakovosti bivanja, ki je povezana s kakovostjo zraka, vode, količino hrupa in podobnimi okoljskimi dejavniki niso bile izdelane posebne meritve, ali analize. Ker s strani MOP, ki predpiše celovito presojo vplivov na okolje slednja ni bila zahtevana se ocenjuje, da tovrsten vpliv ni bistven.

Vpliv na vidne kakovosti prostora to je skladnost v merilih, materialih, umeščenost v urbano krajino, sklenjenost homogenih krajinskih enot, kulturne vrednosti prostora, ipd. pa je pričakovati, da bo s kakovostnim krajinskim oblikovanjem stane v prostoru izboljšano.

11. POVZETEK IN NADALJNE DELO

Kljub dejstvu, da je cesta že del OLN je bil ocenjen predviden in morebiten vpliv gradnje s pripadajočo krajinsko arhitekturno ureditvijo na prostor. Ob tem se izkaže, da kakovostna ureditev lahko pomeni pozitiven vpliv na prostor.

V nadaljevanju se lahko izdela idejna zasnova IDZ, ki bo skladna s Pravilnikom o projektni dokumentaciji. Le ta se izdela na podlagi usklajene različice ceste s krajinsko ureditvijo in bo v postopku Sprememb in dopolnitev OLN Planina jug nastopala kot strokovna podlaga.

IDZ Krajinske arhitekture zajema:

- Krajinsko arhitekturna ureditev obeh vhodov v pokopališče
- Krajinsko arhitekturna ureditev prostora ob pokopališču in ob cesti
- Krajinsko arhitekturna ureditev območja med cesto in zidom pokopališča,
- Zasaditev in zatravitev.

E. ZASNOVE PROJEKTHNIH REŠITEV

12. TEKSTUALNI DEL

Predmet Zasnove projektnih rešitev (ZPR) za področje krajinske arhitekture zajema:

- Krajinsko arhitekturna ureditev obeh vhodov v pokopališče
- Krajinsko arhitekturna ureditev prostora ob pokopališču in ob cesti
- Krajinsko arhitekturna ureditev območja med cesto in zidom pokopališča,
- Zasaditev in zatravitev.

ZPR se izdelava v skici

12.1. Opis predvidene ureditve

Oba vhoda v pokopališče Kranj se urejata na način, ki vhoda poudarja, usmerja tok pešcev, poglede, je kakovostni krajinsko arhitekturni poudarek a ne preglasi glavnega vhoda.

Predhodno se predlaga, naj se cesta, v kolikor je to tehnično izvedljivo vodi čim dlje od vhoda v pokopališče in naj se, v kolikor je s prometnega vidika to dopustno oblikuje z morebitnimi zelenimi otoki in različnimi materiali. Promet lahko na ta način poteka bolj umirjeno in deluje kot zelena aleja znotraj uličnega sistema.

Območje med cesto in obzidjem pokopališča se oblikuje na način, ki uporabniku prostora pokaže, da gre za stičišče dveh različnih, po vsebini in oblikovanju nasprotujočih si dejavnosti, zato parkovna ureditev pred pokopališčem pešca pripravlja na vstop v drugačno urbano krajino, tako ob vstopu v pokopališče, kot ko ga zapušča.

Vhoda se po izbranem predlogu oblikujeta s t.i. zelenimi stebri. Gre za krajinsko arhitekturni element, ki je oblikovan na način, ki sledi vizualni podobi zidu pri čemer iz vrha stebra rastejo rastline, ki se povešajo navzdol. Zeleni stebri zmečajo prehod med vsebinami v prostoru, usmerjajo pogled proti hribom, ko človek vstopa na pokopališče in delujejo kot t.i. orientir. Prostor pred vhodoma je tlakovan in zvezno prehaja tako v smeri pločnika, kot v parkovno ureditev ob zidu. V primeru višinske razlike, se v fazi PGD ne načrtuje rampa, pač pa poskuša prostor pešca pospremiti iz nižje na višjo točko varno in oblikovalsko korektno – čim bolj enako za vse uporabnike prostora. Vhod v pokopališče je zasnovan tako, da se ga v večernih in nočnih urah lahko zapre.

Del zidu ob vhodu 2 se odstrani, prestavi oz. zamenja z novim, posledično se zamakne vhodna točka v pokopališče.

V kasnejših fazah projektiranja se natančneje določijo materiali, načini tlakovanja, možnosti oblikovanja javne razsvetljave na način, ki povečuje doživljajsko pestrost prostora, določijo se rastlinske vrste in natančna lokacija drevnine.

13. GRAFIČNI DEL